

Oy Haganol Ab:n vastine/kuuleminen matriini asiassa viranomaisille.

Oy Haganol Ab kokee tulleen kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti matriinin raja-arvoja koskevassa ylityksessä, koska viranomaisille (paikallinen valvontaviranomainen ja ruokavirasto) on annettu tieto, että maailmassa ei ole ollut olemassa ennen joulukuuta 2022, (sen jälkeen muutamat toimittajat ovat antaneet ymmärtää että matriini vapaata lakritsia olisi rajallisesti saatavilla) lakritsia jossa ei matriinia ole, johtuen samassa maaperässä kasvavasta syphora kasvista. Syphora muistuttaa lakritsijuurta niin paljon että sen erottaminen lakritsista silmämääräisesti on käytännössä lähes mahdotonta. Lakritsijuuren keräilyalue on 200 000-300 000 neliökilometriä laaja, on käytännössä mahdotonta ja turhaa myrkyttää lakritsi pensaita, koska lakritsilla ei ole tunnettuja tuholaisia joita vastaan sitä tarvitsisi myrkyttää, joten matriini lakritsiin tulee kombinaationa maaperästä.

Oy Haganol Ab, on kysynyt ruokavirastolta mitä he aikovat asialle tehdä, eivät ole vastanneet. Haganol kokee että jotta kaikki yritykset olisi samalla viivalla, viranomaisen tulisi joko keskeyttää lakritsin käyttö Suomessa kokonaan ja estää lakritsia sisältävien elintarvikkeiden tuonti maahan, niin kauaksi aikaa kunnes EU tasolla saadaan matriinin vaikutus selvitykset tehtyä ja raja-arvo mahdollisesti muutettua tasolle jotta lakritsia voisi taas käyttää "laillisesti" tai toimia niin kuin muu Eurooppa ja olla puuttumatta asiaan selvitysten ajan mitenkään. Nyt tilanne epäoikeuden mukainen, koska kaikki toimijat, elintarviketeollisuusliitto, Suomen Yrittäjät ja järjestöt tietävät ongelman ja tekevät asian eteen kullisseissa töitä. Yritykset tekevät lakritsi tuotteita normaalisti ja "rukoilevat" että käyttämänsä raaka-aine ei joudu EU:n RASFF listalle ja joudu viranomaisten syyntiin/takaisinvetoihin.

Raja-arvon määrännyt EU-komissio on antanut Haganolille lausunon jossa he näkevät että lakritsin käyttäminen on mahdollista, voi käyttää prosessikertoimia, joka viittaa siihen että, viranomaisten ei pitäisi vedättää tuotteita raaka-aineen perusteella markkinoilta vaan lopputuotteen ylittäessä raja-arvot.

Oy Haganol Ab on pyytänyt vastauksia viranomaisilta, mutta ei ole niitä heiltä saanut, joten siinäkin suhteessa yritys kokee tulleen laiminlyödyksi, kyllä viranomaisella pitää olla välineet/tieto asioista joihin he ryhtyvät toimenpiteisiin.

Talodelliset tappiot ovat yritykselle suuret vaikka takaisin veto kustannuksia ei suoraan tulekkaan, ja vastaavat lakritsia käyttävät elintarvike toimijat toimii Suomessa normaalisti. Tämä on yleistä oikeustajua ja tasa-arvoisuutta loukkaavaa.

Oy Haganol Ab on käyttänyt kyseistä lakritsia jo yli 70-vuotta, koko historian aikana yhtään valitusta tuotteen aiheuttamista terveysongelmista ei ole tullut, joten voisi olettaa että kovin vaarallinen aines osa matriini tuotteessamme ei ole. Ymmärrän kyllä että EU/viranomais tasolla on helppo ottaa rooli että, emme tiedä, emme salli, mutta jos lakritsia käyttävä teollisuus Euroopassa

keskeytetään hetkeksi, taloudelliset tappiot ovat suuret, ei pelkästään elintarvikkeita valmistaville yrityksille vaan myös pakkaus, kuljetus, mainos yms. aloille.

VTT:llä tehtyjen testauksien/mittauksien perusteella, käyttämämme lakritsi sisäsi matriinia vähiten, ja nyt meidän olisi käytettävä korkeampaa pitoisuutta sisältävää raaka-ainetta vaan sen takia että se ei vielä ole joutunut RASFF-listalle!

Hämmennystä on aiheuttanut myös se että sen enempää suomen kuin EU viranomaiset eivät pysty sanomaan mikä on mittaustapa jolla pitoisuus pitäisi mitata. Mittauksissa niin suomessa kuin euroopassakin on todettu että eri mittaustapojen tuloksissa voi olla heittoa 50% samasta näytteestä.

Oy Haganol Ab vaatii, että viranomaiset peruuttaa päätöksensä tai aloittaa koko suomen elintarviketeollisuutta tasa-arvoisesti koskevan seulonnan jossa viranomainen tutkii/ottaa näytteet kaikilta ja vedättää raja-arvot ylittävät tuotteet markkinoilta ja estää raaka-aineen käyttämisen.

Ohessa on Caobiscon, Euroopan makeisyhdistyksen, lausunto matriinista.

- THIE (Tea & Herbal Infusions Europe)
- CAOBISCO (Euroopan suklaa-, keksi- ja makeisteollisuuden liitto)
- VDC (huumeiden ja kemikaalien tukku- ja ulkomaankauppaa harjoittavien yritysten liitto)

Yhteinen kanta on, että asetusta (EY) N:o 396/2005 (torjunta-ainejäämät) ei sovelleta lakritsia sisältävien tuotteiden matriiniin/oksimatriiniin, joten oletusarvoa 0,01 mg/kg ei sovelleta.

Tämän yhteisen kannan perusteella on erittäin tärkeää olla keskustelematta mistään sisäisistä tai ulkoisista toimenpiteistä, kuinka noudattaa asetusta, jota ei voida soveltaa tämän yhteisen kannan mukaan.

Sen sijaan tällä hetkellä tärkein prioriteettimme on saada tämä aihe komission esityslistalle ja keskustella asiasta niiden kanssa yhteisen kannan mukaisesti, kuten yhteisessä julkilausumassa kuvataan.

Oy Haganol Ab kokee edelleen että viranomaiset eivät toimi oikeudenmukaisesti kaikkia euroopassa toimivia lakritsin käyttäjiä kohtaan, koska puuttuu vaan "kiinnijääneiden" toimintaan?

Oy Haganol Ab tulee tekemään asiasta kantelun/selvityspyynnön eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Haganol kysyy viranomaisilta nyt kantaa seuraavaan:

1. Ohessa Ylitarkastaja Arja Heinosen sp vastaus minulle,

Hei,

elintarvikealan toimijalla on velvollisuus itse varmistaa, että elintarvikkeisiin käytetyt raaka-aineet sekä itse elintarvikkeet ovat lainsäädännön vaatimusten mukaisia. Tämä koskee myös matriinin jäämän pitoisuutta elintarvikkeisiin käytetyissä raaka-aineissa sekä elintarvikkeissa. Mikäli haluatte edistää korkeamman tuontitoleranssin hakua lakritsin matriinipitoisuudelle luontaiseen kontaminaatioon vedoten, sitä varten kannattaa ottaa yhteyttä etujärjestöönne.

Ystävällisin terveisin | Med vänlig hälsning | Kind regards

Arja Heinonen - Ylitarkastaja | Överinspektör | Senior Officer
Ruokavirasto | Livsmedelsverket | Finnish Food Authority
Elintarvikkeiden koostumusjaosto |Sektionen för livsmedlens sammansättning |Food Composition
Section
Mustialankatu 3, FI-00790 Helsinki, Finland
tel. + 358 29520 5172 gsm + 358 50 464 9354
vaihde | växel | exchange +358 29530 0400
arja.heinonen [at] ruokavirasto.fi

Miten jos viranomaisille on toimitettu tieto että kukaan ei voi edellä mainitun kaltaisesti toimia, koska alalla yleisesti tiedetään matriinia olevan lakritsissa, viranomainen ei mitenkään reagoi asiaan? Ei herätä kovin suurta luottamusta viranomais organisaatioon, jos vain RASFF listalle joutuminen aiheuttaa toimenpiteitä?

Ote Arja Heinosen minulle lähettämästä sp:sta

Mikäli tiedossanne on EU:n markkinoilla olevia lakritsituotteita, joiden matriinipitoisuuksista on tehty analyyseja tai on muutoin todistettavasti syytä olettaa niiden matriinipitoisuuden ylittyvän, voitte ilmoittaa noista tavaraeristä meille. Voimme ilmoittaa tapaukset eteenpäin, kyseisen maan viranomaisille selvitetäväksi.

Minusta on epäasiallista tällaisessa tilanteessa siirtää vastuuta elintarvikealan toimijalle, että meidän pitäisi alkaa "ilmiantamaan" "käräyttelemään" ja kiusaamaan toisiamme ja käyttämään rahojamme viranomaisen hyväksi, koska viranomainen tietää varsin hyvin tilanteen ja heillä varmaan huomattavasti isommat resurssit kuin tällaisella yhden henkilön yrityksellä/yrittäjällä.

Minusta viranomaisille pitäisi riittää se tieto, että yksikään maahantuoja ei ole pystynyt myymään puhdasta lakritsia matriinin takia, jatko toimenpiteisiin/ kaikkien toimijoiden tutkimiseen jos kerta halutaan kyseinen matriiniarvot ylittävä lakritsi elintarvike pois markkinoilta. Ja yritykset noudattamaan elintarvikelainsäädäntöä.

2. Jos kerta alalla toimiva vastaa siitä että tuotteet joita se valmistaa ovat turvallisia nauttia ja ei aiheuta terveydellistä vaaraa. Oy Haganol Ab on valmistanut kyseisestä raaka-aineesta tuotteita yli 70 vuotta. Niin saako Oy Haganol Ab hävittää tuotteensa todistetusti esimerkiksi jakamalla ne ilmaiseksi Lahden torilla ihmisille viranomaisen ollessa seuraamassa jakotapahtumaa?

3. Miten viranomainen voi vaatia toimijoita varmistamaan lakritsin matriinittomuuden, jos se ei pysty nimeämään/ antamaan mittaus menetelmää? Tämähän tarkoittaa että jos omistaisin laboratorion, niin voisin vaan ”kehittää” mittaus menetelmän joka antaa halutun tuloksen ja ”ongelma” ratkaistu?

Ohessa myös Saksalaisen asianajotoimiston KROHN Rechtsanwältenin asiasta laatima julkilausuma (miten asia euroopassa nähdään) Haluaisin siihenkin viranomaisen kumoamisen/näkemyksen?

Hollolassa 27.01.2023 Jari Simola, Oy Haganol Ab

0407607477

KROHN

RECHTSANWÄLTE

KROHN Rechtsanwälte PartGmbB · Alsterufer 3 · 20354 Hamburg

To whom it may concern

Matrine

Matrine is naturally occurring in sophora plants which are – occasionally and accidentally – collected with liquorice roots from which they are hardly distinguishable. This is a brief overview, written on behalf of [REDACTED], Hamburg, of what you should know about Matrine from an EU food law perspective. The essential information in this matter can be summarised as follows:

1. You need to distinguish between
 - a) liquorice and liquorice products which are still on stock and
 - b) manufactured products which have been sold to customers or to consumers.
2. This is because two different legal measures may become relevant in principle:
 - i) withdrawals (or recalls) and
 - ii) marketing stops (or bans).

Products which are still in stock cannot be withdrawn or recalled from the market whereas a marketing stop or ban cannot concern products that have already been placed on the market.

Hamburg

Dr. Axel Krohn (bis 2010)
Dr. Carl von Jagow
Prof. Dr. Moritz Hagenmeyer, Barrister (5)
Dr. Tobias Schwinge (2)
Dr. Carsten Dethlefsen (2), (3)
Dr. Ulf Junge (4)
Dr. Tobias Teufer, LL.M. (UCL) (5)
Dr. David Zechmeister (1)
Dr. Florian Schöler (4)
Dr. Christian Mencke, Dipl.-Math.
Dr. Julie Jacobs (2)
Dr. Sebastian Funck
Jan Malte Wachsmuth (5)
Dr. Menso Engelmann

Berlin

Dr. Ulrich B. Wilhelm, LL.M. (KCL)

Hamburg, 02. March 2022
119/2022 Hg
Tel.: 040/35610-131
hagenmeyer@krohnlegal.de
www.krohnlegal.de
Sekretariat: Frau S. Moritz

3. Then you need to distinguish between
 - a) the use of matrine as a pesticide and
 - b) the natural occurrence of matrine in liquorice.

The latter is a consequence of the above-mentioned accidental collection. Whilst there are maximum residues for “pesticides” (Art. 18 II of Regulation 396/2005) which by law must be the result of a use of a substance in plant protection (Art. 3 II c) of Regulation 396/2005), there are no such maximum residue levels for substances naturally occurring in plants. The recently published scientific study by Schultz et al. “Analysis and occurrence of matrine in liquorice raw materials - Exclusion of its application as pesticide” (Food Additives & Contaminants, 2021) confirms the use as a pesticide can be ruled out as a reason of matrine/oxymatrine findings in liquorice products; contamination with sophora roots being the only cause. Such substances may be classified as “contaminants” (Art. 1 I of Regulation 315/93) which, however, are only subject to the ALARA principle (Art. 2 II of Regulation 315/93), i.e., their presence must be “as low as reasonably achievable”. As it appears to be impossible to fully avoid the accidental collection of sophora plants when collecting and processing liquorice roots in industrial dimensions, it can be assumed that the ALARA principle is observed. As a consequence, Regulation 396/2005 is not applicable and **there is no statutory maximum amount for the presence of matrine in liquorice.**

4. Finally, you should know that food which is “not safe” must not be placed on the market (Art. 14 I of Regulation 178/2002). The safety has to be assessed on a scientific basis (Art. 6 II of Regulation 178/2002). If the assessment comes to the conclusion that a food is not injurious to health (Art. 14 II a) of Regulation 178/2002), it cannot be classified as “not safe” and is therefore marketable. It is then neither necessary to stop the marketing of such food, nor can marketing bans by supervisory authorities be justified on health reasons. Furthermore, there is no statutory obligation to withdraw or recall such products from the market (Art. 19 I of Regulation 178/2002).
5. Surely you will be aware of the fact that each food business operator is responsible for the safety assessment of his or her own products (Art. 17 I of Regulation 178/2002). That is to say: Whilst the supplier of liquorice extract as a raw material or ingredient is responsible for the safety of the product supplied by him to his customers, the customers themselves are responsible for the safety of the products they manufacture and sell to their customers or to consumers. This is important because a safety assessment must not only address the amount of matrine in a particular food, but also take into account the “normal conditions of use” of the particular food (Art. 14 III a) of Regulation 178/2002) which includes aspects of

quality as well as quantity. Depending on the type of product, safety assessments may therefore vary even if they concern the same ingredient, albeit in different food. Guidance can be gathered in this respect e.g. from the recent expert assessment by Fruth on behalf of BfS, "Toxicological Evaluation of Matrine and Oxymatrine" (2022), according to which sophora roots as well as their components matrine and oxymatrine are considered non-genotoxic; the author also identifies a NOAEL (no observed adverse effect level) for sophora extract and derived an ADI (acceptable daily intake) for matrine and oxymatrine.

Should you detect matrine in a product, you have therefore got to assess the individual food's safety and decide whether you have (or want) to take appropriate measures. The same applies if you are faced with measures by competent food supervisory authorities. In case an authority demands a withdrawal or issues a marketing ban without evidence of the products in issue being "not safe", such measures are unjustified and may be challenged.

Should you have any further questions in this respect or otherwise, please do not hesitate to let us know. In the meantime, we remain

with kind regards

KROHN
Rechtsanwälte

Prof. Dr. M. Hagenmeyer